

HÜR SÖZ

Sabah Çıkar Gündelik Gazetedir
YIL: 5 CUMA 9 Mart 1951 SAYISI 1 KURUŞTUR SAYI: 1423

Hair Kontrata kâğıtları
Tüccarlar için makbuz-
lar; Emre muharrer se-
nedler (Poliçeler); Borç
senetleri
Basmevimizde bulunur

Bu Gazetenin İtibarı Karşılıklı
başlıyor.
Rüya alemi için, herkes
Antonakis
BAR'a koşuyor.
BONİ ORKESTRASI
Bn Ayşe Secha İlonanın
Yeni şarkılar ve yeni kıyafetleri - -

Mr. Gromiko Gündemde bazı değişiklikler yaptı

Ruslar Alman barış antlaşmasının tamamlan- ması ve işgalkuvvetlerinin geri çekilmelerini istedi

Paris 8, (Royter): Dört Bü-
yükler toplantısı gündemi ikin-
ci maddesinin değiştirilmesini
Rusyanın lüzumlu gördüğünü
Gromikoya sifon Rus heyeti üye-
lerinden biri açıklamıştır. Değiş-
tirilen kısım yerine aşağıdakiler
konmuştur: Alman birliğinin
kurulması, Almanya sülh mu-
bedesinin tamamlanması ve Al-
manya'daki bütün işgal kuvvet-
lerinin geri çekilmesi.
Bu hususta beyanatta bulunan
Gromiko, Rus delegasyonunun
gündemin ikinci mad-
desinin sunduğunda Alman sülh

antlaşmasının Almanya sülhu-
demek olduğuna inandığını söy-
lemiştir. Gromiko, bu yeni tesa-
rının, yukarıda belirtilen husus-
ları açıklamak ve herhangi yan-
lış bir anlamaya önlemeye ma-
tuf olduğunu tebarüz ettirmiştir.
Rus sözcüsü celse bitmeden
telegra mermer merdivenlerden
sağıya inerek gazetecilere hi-
taben: «Size söyleyecek mühim
bir şeyim var» demiş ve gündem
tasarısındaki değişikliği izah et-
miştir.
Konferanstan ayrılacağı sıra-

da Fransız delegasyonu üyelerin-
den biri dördüncü toplantıda
mühim bir gelişme olmadığını
söylemiştir. Batılı bir sözcü bu
günkü toplantıdan evvel Ameri-
kan delegasyonu lideri Jessup'un
Rus gündemi ile Batılıların gün-
demi arasında anlaşma başlı-
olan noktaları belirttiğini bildi-
miştir.

Dünkü Türkiye Gazetelerinden Özetler

DÜNKÜ gazetelerle verdik-
leri önemli haberler şun-
lardır:

Unesco'nun yardımıyla Anka-
rada 2 yeni enstitü açılması
kararlandırılmıştır. Bunlardan
biri Sismoloji diğeri Hydro-jeo-
loji enstitüsü olacaktır.

Sismoloji enstitüsü yurdun
her tarafındaki deprem bölge-
lerinde ne tip evler yapılması-
nın uygun olduğunu tespit ede-
cek memleketin her tarafından
sismoloji merkezleri açacaktır.

Hydro-Jeoloji enstitüsü yer
altı sularını araştırarak ve bun-
lardan istifade yollarını tespit
edecek.

Her iki enstitü için gereken
malzemeler ve personeli Unes-
co gönderecek ve aynı zamanda
bir kaç Türk elemanını da bu
iş için yetiştirecek ve Türk ele-
manları 3 yıl sonra cebelî pro-
fesörlerin yerini alacaklardır.

ZAFER gazetesinde Mümtaz
Faik Fenik «Ziraat ban-
kası» mevzuu yazısında son za-
manlarda muhtelif gazeteler tara-
fından Ziraat Bankasının itibarı
nı azaltacak şekilde yazılar ya-
zıldığını, bilâkis şahısların
% 82 si çiftçi olan bu memle-
kette bakanın çiftçiye azami ge-
kilde faydalı olmağa çalıştığını
ve bu arada diğer bir çok iş-
ler meydanında bir yılda çiftçiye
405 milyon liralık kredi veril-
diğini, kuraklıktan ziyan görmüş
olan 10000 çiftçinin 74 milyon
liralık borcunun tecil edileceğini
kaydetmektedir.

ULUS gazetesinde Nihat
Erim, Türkiye'nin İngil-
tere ile olan mün. sebatlerine
lemis etmekte ve İlgiliz
işleri bakanlığı müste-
şarının İngiltere, Türkiye

Yeni sulama cemiyeti
Lefkoşa kaz stoa bağlı
Askas köyünde «Pıgı» na-
mıyla maruf su için bir
sulama cemiyeti kurulmuş-
tur.

**Radyoda çiftçiler için
konuşma**

11 Mart Pazır günü Zi-
raat Men urlarından B y H
Ali R za tarafından sı-
bahley'n saat 11-15 te Türk
çe bir konuşma yapılmıştır.

Tokyo (Royter muhabiri Ju-
lian Bates bildiriyor)

Seul'un doğusunda taar-
ruzlarına devam eden Bir-
leşmiş Milletler kuvvetleri-
nin 160 km. lik cephe bo-
yunca ilerledikleri bu akşam
bir Amerikan Sekizinci Or-
du sözcüsü tarafından bildi-
rilmiştir. Lâkin böyle olmak-
la beraber Müttefikler, kütle

halinde bir taarruza hazırla-
nan esas komünist ordusu
ile temasa gelmemişlerdir.

Cepheden alınan en son
haberlere göre, komünist.
ler mukavemet cepleri vü-
cudada getirerek geri çekili-
yorlar. Bu gün cephenin
muhtelif kesimlerinde 2 ile
dört kilometre ilerlemişler-
dir. Lâkin komünistlerin
işgalinde bulunan Seul'un
25 kiletre doğusunda Han
nehri geçmiş bulunan 25
inci Amerikan tümeni 5
kilometrelik bir ilerleme
kaydetmişlerdir. 25 inci Ame-
rikan tümeni dünden beri
komünistlere 6,000 zayıat
verdiğini iddia etmektedir.
Cephe hakkında genel ma-
lûmat veren Sekizinci Ordu
sözcüsü mukavemetin orta-
ve hafif olduğunu belirtmiş-
tir. Sözcüye göre, İngiliz
Milletler topluluğu tugayına
mensup Avusturalya ve Ka-
nada küteleri mukavemetle
karşılaşmadan ilerlemektedir.

Cepheden Alman ilk ha-
berlerde bu kuvvetlerin
Yongduri Hoengsong yolu
üzerinde kanlı muharebeler
yaptıkları belirtilmekte idi.
Bu sabah neşredilen Gene-
ral Mac Arthurun tebliğinde,
son 24 saat zarfında komü-
nistlerin en ağır zayıatı ver-
diği kaydedilmektedir.

Türkiyeye Margarın Yağı Fabrikası Kuruluyor

Rotterdam, 8 (Royter): Bu-
gün burada belirtildiğine göre
Türkiyeye «Unilever» isimli
bir Limited Şirketi kurul-
muştur. Bu şirketin serma-
yesi 5 milyon Türk lirası-
dır. Rotterdamin «Lever» Bi-
raderleri ile «Unilever» kum-
panyası 4 milyon Türk lirası
ile bu şirkete ortak bulun-

maktadır.
Kumpanya Türkiye'nin Av-
rupadaki kısmına yılda 4,000
ton margarin ve yenecek
yağ imal edecek bir fabrika
kurulacaktır. Lever biraber-
ler ile Unileverin bugün yapı-
tıkları beyanata göre, Tür-
kiyede tatbik edilecek bu
proje alaka uyandırmıştır.

Iran Başbakanının Cenaze Merasimi Yapıldı

Tahran, 8 (Royter) Tahran
ordu ve Jandarına subayları dün
öldürülen İran Başbakanı Gene-
ral Ali Razmaranın naaşı başın-
da nöbet beklemişlerdir. İran
başkenti sükûnet içerisinde idi.
Hükûmet makamları memleket
dabilinde iki gün matem ilan
etmişlerdir. Cenaze merasimi
öğleden sonra yapılmıştır.

Razmaranın katili Abdullah
Rastegar bugün sakin oturmuş
ve kurdan parçalar okumuş-
tur.

Lendra, 8 (Royter) Liberal
News Chronicle bugün suikast
haberini üç sütun üzerine ön
sayfasında neşretmiş ve şu baş-
lığı koymuştur: «Razmarayı
öldüren İranlı, memleketimizi
sattı» demektir. Gazete Başba-

kanin fotoğrafını da neşretmiş-
tir.

Aynı gazete yayınladığı bir
makalâde Mr. Goffer Hoarse
Başbakanın katledilmeden evvel
yeni bir petrol anlaşmasını mü-
zakereye başladığını kaydet-
miştir.

Stroncloda bir cinayet

Dün öğ'eye yakın Stron-
cloda Mustafa Arap Ahmet
Köyde bir kavga neticesin-
de köylüsü Hülmî Emin ta-
rafından bıçaklanmıştır. 5-6
yara alan hastanın vaziyeti
tehlikeli olup Lefkoşa hast-
hanesine nakledilmiştir.

Gazetemizin Anketi

Sayın Okurlarımız,

Kâğıt fiyatlarında busule gelen deşetli fırlayış karşısında
gazetemizin fiyatını yükseltmek veyahut hacmini küçültmek şıkla-
rından birini tercih etmek hususunu Cumadan itibaren açmış
olduğumuz bir ankete sayın okurlarımızın reyine bırakmış
bulunuyoruz.

Lütfen aşağıdaki kuponu yazılı olan iki taraftan beğen-
mediğinizi çizerek öteki HÜR SÖZ Lefkoşa adresine
postalayınız. Bunu yapmakla reyinizi kullanmış ve bu gazete
üzerindeki hakkınızı ve salâhiyetinizi istimal etmiş olacaksınız.
HÜR SÖZ sizindir ve sizin alâkanız ile yaşayacaktır.

HÜR SÖZ
14 kuruş olmalıdır

HÜR SÖZ
2 sayfa çıkmalıdır

AKISLER

Zevk ve Kıymet Buhranı

Osman TÜRKÂY

SON Yarım asır zarfında iki büyük kanlı bâdireye şahne
olmuş bulunan dünyamız, bir çok bakımdan saraylılar ve
buhranlarla karşılaşmıştır. Son zamanların deşet, korku ve
endişe havası, insanların benliğine nüfuz etmiş, genel olarak
içtimai buhranlara ve ruhi hastalıklara sebep olmuştur gibirdir...

Zamanımızın en tehlikeli illetlerinden biri de zevk ve
kıymet buhranıdır. Maziye unutarak, köklerimizden ayrılarak,
iğin fantazi tasarımlarını kabul ediyoruz Maddi ve manevi kıymet-
ler, ablakî meziyet ve hseletler tutuamıyarak zamanla zelzeleli
bir iklim kaymaktadır.

Aramızda kıymet diye hürmet edilmesi lâzım gelen şahıslar
terzil edilmekten kurtulamazlar. Küçük bir maddî menfaatla
dünyadeger insanların küfür ve hakaret yağmuruna maruz
kaldığını duyduğumuz vakit, tüyümüz bile ürperiyor. Çünkü
gözümlerimiz böyle hâdileri görmeye, kulaklarımız ise, duymaya
alışmıştır. Bu fena hareketler yanında, hiç olmasa aramızdan
ayrılmış ölümler aziz ruhları taciz edilmese...

Rubun bodurlaştığı bu asırda, zevkler de bayağılaşmıştır.
San'at zevki ise, yeni ve eski diye isimlendirilirken, ortada duran
hakkî illetten; zevk buhranından habesedilmiyor. Devamlı harpler,
korku, endişe ne iztiraptan hastalanan ruhlar, bayağı şeylerden
hoşlanmaya başlamıştır. Bu hastalığın çok devam etmişceği,
zamarlı geldiği gibi, zamanla birlikte akıp gideceği tabiidir.

Zaman çokun bir sel gibi akmaktadır. Akan bu zamanın
cerayanına ancak ağır ve klâsik kıymetler mukavemet ederek
ilânihaye yaşayacaktır. Yoksa, bugün «yeni» denilen akışan moda
gibi erken eskimiyeceğini kim temin edebilir?

MAAD TARAFINDAN SAYISAL ORTAMA AKTARILMIŞTIR

Karagi Ciddi Hava Yolu Açılıyor

Karagi: Önemizdeki Sah günö Habeşistan hava yoları nın bir uçağı Karagiye indit ten sonra Karagi cldde ilr doğrudan doğruya ilk def olarak bağlanmış olacaktır.

Habeşistan Hava Yolları aynı zamanda pakistani Ha beşistan-Doğu Afrika'ya bağ layacaktır. Yeni yol Karagi-Tahrân-Cldde-Asmara-ve Adis Abbaba'ya gldcektir
1 Nisan Tarihinden İtibaren Azad Keşmir Pakistan Gümrük Manileri Kalkıyor

Muzafferabat: Azad Keşmir hükümetinin 1 Nisanda baş layacak olan yeni mali yıl içlnde Keşmir ile Pakistan arasındaki gümrük manileri ni kaldırmaya karar vermiş olduğı bugün burada resmen açıklanmıştır.

Azad Keşmir hükümetinin basına verdiği demeçte 'Keş mir kurtuluş hareketinin başkanı olan Chaudri Gulam Abbas'ın riyaset ettiği bir top lantıda Bakanlar Heyeti önu müzdeki mall yldaa itibaren Pakistanla aradaki gümrük manilerini kaldırmaya' karar vermiştir.

Azad Keşmir hükümeti bu kararıyla iki memleket arasında ticareti tekâmül ettirmeyi ve Pakistanla daha da yakınlaşmayı ümit ettiğini de açıklamıştır.

Dünya Müslüman Konferansı

Ankara: Karagide çıkan DAWN gazetesi Konya Milletvekili Ömer Rıza Doğru'nun bir makalesini neşretmiştir.

Bu makalede Ömer Rıza Doğru'l Pakistanın Dünya sulhunu temin etmek sahasında ki faaliyeti ile bütün dünyanın takdirini kazanmış olduğunu belirtmektedir. Yazı pe şaver mahrecl ile yayınlamıştır, metol aş gıdadır.

Pakistanın dünya suibunu idame etmek yolundaki faaliyetleri sadece Türkiyenle değil bütün dünyaya takdirini kazanmıştır.

Peşaverdeki İslâm Koleji talebelerine hitap ederek bu s. bah Ömer Rıza Doğru'l Pakistan hükümetinin memleket içinde sosyal ve kültürel standardı yükseltmek ve umumiyetle terakkî sahasında kaydet tiği büyük hamleler şükranla anılmaktadır demiştir.

Türkiyede ki din mevzuun da Ömer Rıza Doğru'l şunları söylemişir: Türkler İslâmliyeti canlandırmak ve eski muhteşem günlerini getirmek yolundaki faaliyetlere ta refstardılar. Oular da büyük bir dinî rönesansın eşiğindedirler.

Ömer Rıza Doğru'l, Kurânı Kerimden ilham alarak Müslümanların yeryüzünde sulh ve sükûnun temini yolunda büyük yardımlarda bulunabildiğini tebsrüz ettirmiştir.

Bay Doğru'l talebelerden kendi hükümetlerini desteklemeye devam etmelerini ve hükümetlerine kültür ve Sosyal seviyenin yükseltilmesi yolun-

NİÇİN SENİN ELBİSEN BENİMKİNDEN ÇOK DAHA BEYAZDIR ?

ÇUNKU O RADION ile Yıkanmıştır

RADION'un zengin ve müessir köpükleri bütün kirleri kolaylıkla çıkardığından, beyaz elbiseler bembeyaz, renkleri de parlak olur. RADION ile yıkanmış elbiselere her zaman için temiz, göz kamaştırarak derecede parlak diyebilirsiniz.

RADION ELBİSELERİ BEYAZLAŞTIRIR

Çocuğunuzun Sıhhati

VLAHAS
Nestle Südü ile
Devam eder

LEFKOŞA STADINDA
Pazar Günü 11-3-1951
Çetin Kaya Türk S. B.
VE
OLIMPIAKOS
İKİNCİ DEVRE LİG MAÇLARI
Tam Saat 3.50 de

daki büyük faaliyetinde yardımcı olmalarını tavsiye etmiş tir. Hatip aynı zamanda, muvaffakiyetlerinin sadece Pakistan için değil aynı zamanda bütün İslâm alemi için faydalı olduğunu belirtmiştir.

En Güzel Hareket

L a h o r, —Dünya Müslüman Konferansına iştirak eden Türk delegeleri mehur Pakistan Millî Şairi İkbâlün dehasına en kıymetli hürmeti ifade etmişler ve Konyada bulunan Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin mezarından getirdikleri toprağı İkbâlün mezarına koymuşlardır.

İnsan ruhunun derinlikle rine nufus eden felsefesinde İkbâl Pir-i-Rumi diye andığı Mevlana'dan ilham aldığı zikretmektedir.

Kiralık Ev

L-fkoşada Köroğ'u sokağı No. 7 de (Viktorya Yolu civarında) salonu, mutfak v.s. si bulunan ikkinci kat beş odalı bir ikâmetgâh kiralktır. İstekliler şu adrese müracaat etmelidir:

Keheyan Acentesi
Lidra Sokağı, Telefon 871, Lefkoşa

İlan

Bal Kapısında bulunan diğgi kl diğimi bundan böyle Parthenon Sokağı No.19A. adresine naklettiğimi umurun malûmî olmak üzere ilân ederim.

J. S. Kyriakosian
Parthenon Sokağı No 19A, LEFKOŞA.
Ay=Andrea Bolediyeye karşı yakınında

Bulgaristanlı İrkdaşlarımıza Yardım

LEFKARA HALKININ BAĞIŞLARI
Nakli yekün 1512-2-3½
Hüseyin Osman Ş. Kâtilbi £1 0 0
Hüseyin M. Ali Tüccar 1 0 0
10/- VERENLER:
D. Eeendag Öğret, Vesime D. Esendağ, Mehmet Bekir Muhtar, Zihniye İsmail, Emin H. Kavunu, Oaman Aziz, Ali Hüseyin, Mustafa Emin L-go, Hüseyin K'oosine, Bekir Ali Mahmut, Hüseyin Mahmut, Hasan İbrahim, Mehmet Nuri,

5/- VERENLER:
Zekiye Mehmet, M. Ali Kasino, Hasan Mustafa Saatçı, Hüseyin Ahmet, Osman Emin Ahmet, Mehmet Emin Hasan, Emin Ali Kahveci, Mustafa Ramadan, Mustafa H. Kolosine, Ali H. Kolosine, Kâmil Süleyman, Hasan Yusuf, Mehmet Ali Hüseyin, Hasan Ali, Aslız Hüseyin, Hüseyin Sefer, Hasan Arnavut, Emin Mustafa Lago, Hasan M. Ali İsmail Şevket, Ömer Hasan, Mustafa Bekir, Hasan Mami, Hüdaverdi M. Ali, Hüseyin M. İbrahim, Rayif Hüseyin İmam, Mehmet Rayif Hüseyin Remzi, Mehmet Durmuş, Aliye Hasan Kusla, İzzet Türkül P.C. 167.

3/- Verenler:
Sefer Emin, Hasan Emin Kavun, Kâmil Mahmut, Hasan Ömer, Osman Halli, Cemal Emin, Hüseyin M. Bekir, Hüseyin Bayram Aliye H. Topal İbrahim, Sultan Bekir.

2/- VERENLER:
Halil Emin, Mustafa Hasan Sarı, Sakir Mustafa, Kemal Hasan, Reşat Hasan Sarı, Mustafa Murat, Mustafa Ali Hüseyin, Hasan Şakir, Ali Mustafa, Rayif Ali, Cemali Hüseyin, İbrahim Sefer, Bekir Mustafa, İbrahim Ali, Hüseyin M. Ali. Ramadan, Cafer Hüseyin Kasno, Hüseyin Mıtsiguri, Şevket M. Ali, Ahmet İsmail, Murat Yusuf, Cafer Hüseyin Yatro, Sami Mahmut, Ali Hüseyin Yatro, Bayram Hüseyin, Halil Emin Ahmet, Hüseyin Derviş Ali, İbrahim Mehmet, Keziban Karpazlı, Meryem Kemal, Hüseyin Ridvan, Ahmet Hasan Sarı Sami Mustafa.

1/- Verenler:
Fabriye Hüseyin, Sultan Arif, Emine Osman, Keziban Hüseyin Ramadan, Aliye Hüseyin Osman, Meryem Süleyman, Besime Mustafa, Kadriye Aziz, Sittika Hasan Saatçı, Zâlbe Emin, Keziban Şevket, Sittika Sami, Meryem Yusuf, Keziban

M. Kakudî, Nezire Ali Kakudî, Zihniye Halli, Fatma H. Mahmut, Aliye H. Kavuni, Sittika Reşat, Nezire Halli, Ayşe Mahmut, Meryem Emin, Ali Hasan, Meryem İsmail.

Mustafa H. Yatro 4)-, Ayşe Murat 6)4, Rahmeti Kolosine 1)7, Meryem Mustafa 4), Kezib n Hasan 7)1, Aliye Mehmet 3)6, Falca Halli 9)4, Ziba Hasan 5)4, Bahire Kâmil 5)4, Ayşe H. Zevil 9)4, Osman Aziz (2 inçl def.) 9)4, Bahire Safer 1)7, Dudu Hasan 1)4, Ayşe Cemali 1)4, Vedia Hasan 8 kr., Rahmeti Ali Sinck 1)7, Meryem Bekir 3)6, Ayşe Hasan Yusuf 9)4, R fiye Hüseyin 1)4, Zihniye Hışim 1)7, Amber İbrahim 1)7, Zihniye Bekir 3)6, Keziban M. Nuri 2)6, Ayşe Rafif 5)3, Dudu Mustafa 1)7, Ayşe Ali M han 8 kr Fattik Cafer 1)4, Pembe H. Remzi 1)7 Fatma İsmail 4 kr, Hayriye Hüseyin 3 kr, Lefkara Türk İlk okul talebesi 9)2,

Yekün 1540-2-3½

Ankara Radyosunun Bugünkü Programı

7.30 Açılış Program ve M. S. Ayarı.
7.35 Kuran—1 Kerim. (Pl.)
7.45 Haberler ve Hava Raporu.
8.00 Şarkılar.
8.25 Günün Programı.
8.30 Müzik.
9.00 Kapanış.

12.15—13.15 Asker Saati.
(16 m. 83-17820 Kc/e T.A.V. Kıs Dalga Postasıyla Beraber Yayın)
12.15 Memleketten Selâm.
12.30 Şarkılar.
13.00 Haberler.
13.15 Üvertürler.
13.30 Öğle Gazetesi.
13.45 Dört Güzeller Söylüyor.
14.00 Hava Raporu, Akşam Programı ve Kapanış.

17.58 Açılış ve Program.
18.00 M. S. Ayarı
18.00 İnceas. (Accesirani Fahi)
18.30 Konuşma.
18.45 Karen Kempl den Meşodiler.
19.00 M. S. Ayarı ve Haberler.
19.15 Tarihten Bir Yaprak.
19.20 Tarihi Türk Müziği.
20.00 Müzik.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.30 Serbest Saat.
20.35 Müzik: Brahms—Vals.
21.00 KONUŞMA.
21.15 Dans Müziği. (Pl)
22.00 Konuşma.
22.15 Müzik.
22.45 M. S. Ayarı ve Haberler.
23.00 Program ve Kapanış.

Türkiye

Kibriti Kullanınız

BULMACA NO. 249

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

Hazırlayan: İŞİK
SOLDAN SAĞA
1. Hz. Muhammedin doğum günü 2. Cahiller cahil. H, ilgi zamir. 3. V.S, Nuhun zamanında yağmış zorlu yağmur. 4. Altıncı nota, içl. 5. Metanın arapça çoğulu, ilâve 6. Bağışlama, İ.C. 7. Mürrekkep (İngilizce), Çınde bile olsa onu arayınız. 8. Tes tere.

YUKARIDAN AŞAĞI

1. Dönen Derviş. 2. Cıslimler (Arapça) 3. V.H, Ar wağan olarak takılan kıymetli şey 4. Lâtifeler (Eski şekil çoğul). 5. Köpeğin ağlar gibi bağırması, İ.K. 6. Yedinci harfin okunuşu, ne sıcak ne soğuk. 7. Top kapıcısı. 8. Küçük ama mide bulandıran bir böcek, su.

EDEBİYAT

Ahmet Muhi

TORUNCAK

Rüzgâra Şiir

EDEBİYAT ve SAN'AT SAYFASI

Yaşayan Yeni Türk Şairleri

Ahmet Muhip Dranas

TÜRK şiirinin yenilik hareketinde büyük emeği geçenlerden Ahmet Muhip Dranas, bazı bakımlardan Ahmet H. Tenpınar ile birleşir. İkisi de mısraların ölçü uzunluğuna sığmazlar. İzişi de mücerret duyguların şiirimize girmesine ayrı ayrı istikametlerden yardım etmişlerdir.

Zamanın hendesesinde insan-ogluğunun bunalışları eksik değildir. Yaşadığımız dar çerçevede gözümüzü ve gönlümüzü, tekrarı sıkıntı veren olaylarla usandırdığı zaman, şöyle bir, hayal dallarına doğru uzanarak, içimizde, hülyanın veya gerçekliğin uzağında diplendirilmek isteriz. Dünya ne kadar maddileşse, istekler ne kadar gerçeğin malı olursa olsun, bu olay muhakkak böyledir: İnsan, sık sık yaşadığı yerden, hayalîlerin avuntularına doğru koşmak ister. Yarı karanlık aydınlıklar, ışıkla iyice dolamamış sabahlar, içi net olarak gözünen ikindiler, serin geceler, rahat uzaklıklar, bizi kendilerine çekerler. İşte Ahmet M. Dranas, şiirlerinde bu gibî duygularla beraber, gerçek hayattan süzülerek insanın malı olabilmemiş temiz hayalleri terennüm eden; böylece

Ahmet Muhip Dranas, 1909 Sincop'ta doğmuştur, Ankara Erkek Lisesi mezunudur. Genç yaşında hayata atılmış, değişik memurluklarda bulunmuş; çeşitli dergilerde çalışmıştır. Şimdi "Zafer" gazetesinde kâğıt yazmaktadır. Şiirleri kitap halinde yayınlanmıştır.

İBRAHİM ZEKİ BURDURLU
Şekil içinde mükemmel şiirler yaratan bir şairdir.

Böyle olmakla beraber bir bakımdan da Ahmet Muhip, zamanına kadar yazılmamış bazı duyguları ele alarak, şahsiyetini kendi öz vasıflarıyla kuvvetlendirmiştir. Bazan, bulutların arkasından umut bekleyen insan oğlunu düşünürken, bazan hoşkırın sıcak hayatını; bazan da doğu yaylalarının kaderini kalemle alır. Tatlı, yumuşak ve hülyalı konuşmalarının içinde insanın öz olabilen hayatından sahneler de vardır. İlk şiirlerinde kapalı konuşmalar ve hep kendine bas benzetmeler, tamamlamalarla yazan şair, son şiirlerinde daha olgun bir dille yazmaya başlamıştır.

Ahmet Muhip Dranas'ın askerlik yılları, sanatı için bir

geniş ufuk olabilmıştır. Askerliğini Ağrı dağı eteklerinde yapmıştır. Ağrı dağı ve doğu yaylaları şiirin düşünce ve duygu kaynaklarına çok yeni gözü ve duygular getirmiştir. Burada insan ve tabiat münasebetleri üzerinde düşünme fırsatını bulmuş, insan gücü ve inancı ile tabiat kuvvetlerini kıyaslamıştır. Büyük «Ağrı» şiiri bu çağın olgun bir eseridir. Bu şiirde, Ağrı dağı karşısında insan duygusunun nelerden ibaret olduğu sezdirilir ve insan kaderine ayrılan mısralarda insanla ilgili çeşitli temalar canlandırılır. Ahmet Muhip'in gene bu yıllarda kaleme aldığı köy konulu şiirleri de insan üzerinde duran geniş, düşündürücü mısralardan ibarettir. Şimdi, ilk şiirlerinden son şiirlerine giden sanat çizgisini göstermek için birkaç örnek okuyalım:

Serenat'tan

Yeşil pencereden bir gül at bana
İşklerle dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut saçlarımda çiy.
Açılan bir gülsün sen yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana.
Tozlu yollarından geçtiğin uzak
İklimden şarkılar getirdim sana.

Selâm'dan

Selâm sonsuzluğun aydınlık bahçesinden!
Selâm senelerce senelerce evele!
Hâturesi kalbe ışıklarla dökülen
En sevgiliye, en iyiye, en güzle!

Dağlara'dan

Gel benimle koca dağlara çıkalım
Yalnız büyük dağlar benim aşkıma eş!
O dağlar, beni her gün doğar ya güneş
Oradan göklere hükmeder o iklim
Kör-ğü gibi hür yaşarım orada ben
Ne isteklerime vurulmuş pranga
Ne de aşkın sonu vardır o dağlarda
Sen var ağaçlar gibi her yıl yemişlen.

Ağrı'dan

Ey gök perdelerine şahlanan tanrısal
Etekindeyiz işte. Ve bir masal
İçinden gelmişiz sana atlı, yaya;
Attığımız okla kısmeti bulmaya.
Yitik, perişandır elbet bencileyin.
Muhip Dranas, şiirde ölçüden, kafiyeden gelen şeklin her şeyden üstün olduğunu şiirleriyle gösterir. Bu örneklerde de bu özellik görülmektedir. Zamanın aşırı şiir cereyanları şairi fikrinden döndürememiştir. Gene, aynı yolda; aynı şekil içinde yazmaktadır.

Ölçülere dikkat edilirse, bu ölçünün herhangi bir hece ölçüsünden farklı olduğu görülür. Heceyi kullanan olgun şairlerimiz, ölçünün kurru tiktirtilmesini duyurmamak için 6+6,4+5;5+5 gibi kalıpları deniyorlar. Bunlar, kelimeleri içine alarak durakları hissettirmeyen ölçülerdir. Ahmet Muhip, genel olarak bu kalıpları kullanmaktadır.

Tercüme dergisinde Fransız şairi Baudelaire'den yaptığı başarılı tercüme (Devamı sayfa 4 te)

AYDOS GÜZELİ

Bir gece sabaha karşı,
Duyuldu nal sesleri Aydos kalesinde
Yiğit süvariler altında şahlanan atların...
Ve Tekfurun güzel kızı uykusundan uyandı,
Rüyasının en tatlı yerinde!

Aydos bu sabah telaş içinde.
Gözcüler oğuşturup gözlerini;
Nihayet tanıdılar dört nala gelen yiğitleri
Ve zafer aşkıyla tutuşan kahraman Mehmetleri.

Aydos Güzeli o akşam rüyasında,
Bir asker yiğite aşık olmuştu.
Ve rüyanın sıhri gönlünden
Daha henüz silinmeden
Dalmıştı seyre yaklaşan atlıları...
Nihayet Aydos önlere gelen ordu,
İstihkamlar kurdu.

Ve ABDURRAHMAN ismindeki yiğit,
Aydos Güzeli'ni ta kalbinden vurdu.
Savaş başlamadan,
Bir aşk başladı,
Böylesi ne yaman.
Ve aşkın kudreti
KALENİN KADERİNİ,
Belirtti heman.

Aydos Güzeli,
Rüyasında sevdiği yiğit askerini
Kaleyi fethetme gelenlerin
Arasında olduğuna inandı
Ve ABDURRAHMANIN AŞKI ile
Tutuşup yandı

Kaleden siperlere
Siperlerden kaleye
Fırlıyor ne bir ok,
Ne bir gülle,
Ne de kırşun.
Yalnız aşk kıvılcımlarıdır fırlayan
Genç bir dilber gönlünden
Bir yiğitin gönlüne.

Gözlerini aşk bürüdü Aydos güzelinin
Gönlünde heyecan kalbine sevgili yiğitin;
Bir esrar gibi doluşup kale içinde
Nihayet odasına kapandı gizlice;
Ve katı kararını verip birden,
ABDURRAHMAN'a bir mektup yazıverdi.

Aydos Güzeli, Aydos Güzeli
Yeşildir gözleri, incedir belli;
Vurgundur kalbinden
Aydos Güzeli.

Bir ikindi üzeri.
Taşa bağlanmış bir mektup
Fırlatılıyor kaleden
Ve ABDURRAHMAN'a hitap eden
Bir kaç satırla;
Aydos Güzeli,
Sevdiği yiğide kavuşabilin diye
Kaleden bir ip sarıttığını anlatır.
Bunu bizim kahramanlar
İlkin bir tuzak sanır
Fakat bir şafak vakti ordu,
Sabırsızlıkla beklerken hücum emrini
Bir ip uzatıyor Aydos Güzeli kaleden
Ve ABDURRAHMAN fırlıyor bir ok gibi
Yerinden.

Koşuyor kaleye, koşuyor kaleye
Koca yiğit sarıldı ipe
Ve süratle turmanıp sura,
Çıkıyor kaleye yükseliyor mazgallara
Yaklaşıyor dilbere, yaklaşıyor dilbere

Aydos güzelinin,
Gözleri parlıyor heyecandan
Ve süratle inip kalkıyor göğsü.
Kırplığında bir damla yaş,
Ümitden ve sevdadan
Bu yaş damlası,
Rengi uçmuş çehresinin
En güzel süsü.

Abdurrahman son bir gayretle,
Çıktı mazgala,
Vardı hedefe
Sarıldılar iki aşık birdenbire.
Ve sonra heman,
Abdurrahman

Aydos Güzelinin verdiği
Askeri Bizans üniformasını giyerek
Bir komutan heybeti ile
Kalenin alt katına indi.
Böylece,
Verilen emrini yerine getirdi
Bizans emri

Ve hürriyet getiren kahramanlara,
Aydosun kapıları açıldı bir bir..
—Bu bir aşkın zaferi
Aşk ki; zaferden üstün—

Aydos Güzeli, Aydos Güzeli
Sevdiği yiğidi
Leyla mısraları
AHMET CEMAL GAZİOĞLU

Sevilmiş Şiirler

TOMURCUK

Sen en güzel çiçekleri açacaksın tomurcuk
Uçuşan yas böceklerinin gümüşten halesinde
Küçük bebeklerle oynayan sarışın çocuk
Seni isteyecek iklamurların gölgesinde

Sen en güzel çiçekleri açacaksın ve kuşlar
Tuba renklerinin medhi vardığı zaman Hinde.
Gelecekler uzak kıtalar aşip bahar bahar
Vahşi kokulu ağaçların ıtır tüylerinde

Sen en güzel çiçekleri açacaksın tomurcuk.

Oktay RIFAT

Rüzgâra Şiir

Kalbimi o insafsız aldı
Vücudumu da zaman yıpratıyor.
İşte bak
Daha on yedi yaşında
Ağarmışa başladı kumral saçlar başımda..
Ve sen gece rüzgârı
Ve sen
Uçurmak istiyorsun
Kalem ve kâğıdımı önümden.....
Sonra ben ne yaptım rüzgâr?
Sonra ben ne yaptım?
Kâğıtsız kalemsiz...
Kolsuz kanatsız kuş gibi...
Teselli verecek yok bana...
Ümidim yok!
Hayalim yok istikbale
Yalnız
Bir kırık kalemim bir de kâğıdım var
Ve sen onları da almak istiyorsun rüzgâr!..
Git rüzgâr git!
Mesut diyarlara, mesut aşk yerlerine,
Git! sevgililerin saçlarını değit
Birleşen dudakları seyret.
Böyle yerde için ne?..
Rüzgâr!.. Bu akşam,
Yarın akşam,
Her akşam
Ne istersen yap
Götür sevgililere kokularını, emellerini
Tek arzum senden
Bu kırık kalemimle yalnız bırak beni!..

Mustafa İ. ADILOĞLU

MAAD TARAFINDAN SAYISAL ORTAMA AKTARILMIŞTIR

